

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **S. S.**, zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Sevastopolská 378/16, 101 00 Praha 10, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy,** Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2017, č. j. KRPA-68685-19/ČJ-2017-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2017, č. j. 2 A 22/2017 – 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna ustanoveného advokáta Mgr. Jindřicha Lechovského **se určuje** částkou 8.228 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Dne 24. 2. 2017 byl žalobce hlídkou Policie ČR podroben pobytové kontrole, při níž předložil padělaný doklad totožnosti - rumunský cestovní pas. Na základě této skutečnosti žalovaný dne 25. 2. 2017 vydal rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) v délce 2 roky.

Dne 26. 2. 2014 žalovaný rozhodl o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců na dobu 90 dnů ode dne omezení osobní svobody, neboť se domníval, že existuje nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

[2] Proti rozhodnutí o zajištění podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze. Namítal, že žalovaný odmítl využitelnost zvláštních opatření dle § 123b a 123c zákona o pobytu cizinců místo zajištění principiálně pro absenci důvěry v žalobce, aniž by se detailně zabýval konkrétním případem žalobce.

[3] Městský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. V odůvodnění uvedl, že ačkoliv žalovaný v obdobných případech postupuje většinově tak, že přistoupí k zajištění cizince, nelze z této skutečnosti bez dalšího dovozovat, že žalovaný rozhoduje paušálně. S ohledem na zásadu legitimního očekávání dle § 4 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“) je rozhodování obdobných případů stejným způsobem, tedy předvídatelně, naopak pozitivním jevem.

[4] Městský soud uvedl, že jednání žalobce spočívající v prokázání se padělaným pasem je závažným jednáním, které naplňuje znaky trestného činu. Důvěra správního orgánu v osobu, jež se takového jednání dopustila, je natolik oslabena, že jiný postup než zajištění přichází v úvahu jen v mimořádných případech. Jakkoliv je totiž dle městského soudu nutné upřednostnit zvláštní opatření před zajištěním, nelze tak činit absolutně, zvláště v případech, kdy se cizinec dopustí tak závažného jednání, jakým je prokazování se padělanými doklady.

[5] Městský soud dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016 - 56, kdy Nejvyšší správní soud v obdobném případě potvrdil rozhodnutí žalovaného i správního soudu.

[6] Městský soud dále poukázal na to, že důvody, ze kterých žalovaný nepřistoupil k uložení zvláštních opatření, tedy proč je považuje nejen za nemožné, ale též za neúčelné, výslovně uvedl na str. 4-5 svého rozhodnutí. Žalovaný dostál svým povinnostem, když zkoumal, zda by v důsledku uložení mírnějších opatření mohl být výkon správního vyhoštění ohrožen. Dospěl k závěru, že žalobce neskýtá záruku plnění uložených povinností, neboť z jeho předešlého jednání je zjevný úmysl neopustit Českou republiku.

II. Kasační stížnost

[7] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále stěžovatel) kasační stížnost.

[8] Stěžovatel nesouhlasí s tím, jak městský soud zhodnotil jeho žalobní námitku týkající se nedostatečného posouzení jeho situace.

[9] Stěžovatel namítá, že není možné schválit soustavnou praxi žalované, která přistupuje k zajištění každého cizince, který se prokázal padělanými osobními doklady, odkazem na zásadu stejného či obdobného rozhodování ve věci zakotvenou v § 2 odst. 4 s. ř.

[10] Žalovaný i městský soud vycházely dle stěžovatele z předpokladu, že pokud jednou využil padělaných dokladů, nemůže již být spolehlivým partnerem žalovaného a nelze proto uvažovat o uložení zvláštních opatření dle zákona o pobytu cizinců místo zajištění.

[11] Žalovaný ani městský soud dle stěžovatele nezohlednily, že se dosud nikdy neprotivil žádnému individuálnímu správnímu rozhodnutí a nemařil žádným způsobem výkon správního vyhoštění.

[12] Stěžovatel poukazuje zejména na smysl a účel zavedení institutu zvláštních opatření, kterými byl do zákona o pobytu cizinců implementován čl. 15 návratové směrnice. Stěžovatel uvádí rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 – 51 a ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 As 20/2011 – 57, ve kterých Nejvyšší správní soud vyslovil, že smyslem zmiňované právní úpravy byla snaha o minimalizaci omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců za účelem vyhoštění, neboť vyhoštění musí být prováděno prostřednictvím co nejmírnějších donucovacích prostředků.

[13] Samotná skutečnost, že stěžovatel využil padělaný cestovní doklad, tedy nemůže dle jeho názoru vést k závěru, aby nemohl být adresátem zvláštních opatření podle zákona o pobytu cizinců, neboť se jedná o nepřípustnou paušalizaci.

[14] Stěžovatel upozornil též na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2016, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, kdy tento výslovně odmítl dosud rozšířenou praxi správních orgánů, podle níž v případě, že cizinec po pravomocném rozhodnutí o vyhoštění nevycestoval z České republiky, je fakticky vyloučena možnost uložení zvláštních opatření, a to právě pro rozpor této praxe s návratovou směrnicí. Obdobně i v tomto případě je dle stěžovatele třeba odmítnout paušalizovaný postup žalované bez individuálního posouzení, neboť žalovaná ve svém rozhodnutí vycházela pouze z existence padělaného rumunského dokladu, aniž by blíže posuzovala individuální okolnosti případu stěžovatele.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou.

[16] Důvodnost kasační stížnosti poté posoudil Nejvyšší správní soud v mezích uplatněných námitek a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] K námitce stěžovatele ohledně aprobace praxe žalovaného poukazem na zásadu legitimního očekávání Nejvyšší správní soud uvádí, že se jedná pouze o mylný výklad odůvodnění městského soudu. Ten uvedl, že samotný většinový postup žalovaného v obdobných případech neznamená bez dalšího nepřípustnou paušalizaci a naopak, že z pohledu zásady legitimního očekávání je kontinuita rozhodování pozitivním jevem. Jednalo se o obecnou úvahu, která nebyla vztažena na konkrétní situaci. Tu pak městský soud zhodnotil dále v rozsudku.

[19] Stěžovatel se domnívá, že žalovaný v jeho případě nezvážil individuální okolnosti případu a postupoval paušálně na základě toho, že stěžovatel použil padělaný cestovní doklad. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že žalovaný odůvodnil svůj postup, tedy zajištění stěžovatele a neuložení zvláštních opatření, na straně 4 a 5 svého rozhodnutí, jak už ostatně uvedl i městský soud. Žalovaný zde vzal v úvahu všechny mu známé okolnosti z dosavadního vyšetřování a podání vysvětlení stěžovatele. Nelze však žalovanému vytýkat, pokud za hlavní a rozhodnou okolnost, na které založil svoje rozhodnutí, vzal stěžovatelovo protiprávní jednání, neboť tato skutečnost se jeví jako nejvíce relevantní ve vztahu ke zkoumané otázce. Stěžovatel při podání vysvětlení neuvedl žádné mimořádné či relevantní okolnosti, na které by měl být žalovaným při rozhodnutí kladen důraz a které by měly vyvážit nedůvěru v žalovaného související s jeho protiprávním jednáním.

[20] Ke stěžovatelově paralele současného případu s rozhodnutím rozšířeného senátu ohledně použití zvláštních opatření v případě nevycestování po nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění Nejvyšší správní soud uvádí, že jak již předestřel městský soud, není samo o sobě paušalizací, pokud žalovaný rozhoduje obdobné případy stejně. Každé toto rozhodnutí je však třeba vždy zdůvodnit na základě konkrétních skutkových okolností vztahujících se k danému případu. Pokud svoje rozhodnutí žalovaný přesvědčivě odůvodní, nejedná se o kategorické rozhodování či paušalizaci. V současném případě se nejedná o posvěcení zavedené praxe postavené na paušalizaci, neboť napadené rozhodnutí žalovaného není paušální, naopak je konkretizováno ve vztahu k jeho adresátovi, tedy stěžovateli.

[21] Na straně 5 svého rozhodnutí žalovaný rozebral, z jakých důvodů se domnívá, že není možné aplikovat žádné ze zvláštních opatření, tedy a) oznámení policii adresy místa pobytu, b) složení finanční záruky či c) povinnost cizince hlásit se na policii. K možnosti a) žalovaný uvedl, vzhledem k tomu, že stěžovatel nemá na území ČR povolený žádný pobyt, jím uváděná pobytová adresa je tak nelegální. Cizince k této adrese nic neváže, nemusí se na ní zdržovat a toto zvláštní opatření by se tedy minulo účinkem. Možnost zvláštního opatření dle písmena b) žalovaný vyloučil s poukazem na prohlášení stěžovatele, že má finanční prostředky pouze na cestu domů a z jeho výpovědi vyplynulo, že v ČR není osoba, která by za něj kauci složila. K možnosti c) potom žalovaný uvedl, že vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl snahu vyhledat správní orgán za účelem legalizace svého pobytu na území, není ani záruka, že se bude na policii ve stanovené době hlásit.

[22] K možnosti oznámení adresy místa pobytu Nejvyšší správní soud podotýká, že skutečnost, že taková adresa je nelegální, nemůže být sama o sobě důvodem pro

odepření tohoto zvláštního opatření. V současném případě však existovaly důvodné obavy žalovaného, že stěžovatel se na dané adrese nebude zdržovat, které jsou rozvedeny dále (viz odstavec 24).

[23] Uvedené důvody shledává Nejvyšší správní soud za dostatečně odůvodňující rozhodnutí o neuložení zvláštních opatření a ztotožňuje se s nimi.

[24] K námitce nezohlednění osobní situace stěžovatele, tedy že se stěžovatel dosud neprotivil žádnému správnímu rozhodnutí a nemařil jeho výkon, Nejvyšší správní soud uvádí, že ve světle jeho protiprávního jednání, které je též trestným činem dle § 348 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, za něž byl trestním příkazem ze dne 26. 2. 2017, sp. zn. 1 T 20/2017, odsouzen, nejsou tyto stěžovatelem uváděné skutečnosti způsobilé ve správním orgánu vyvolat důvěru v to, že v případě použití mírnějších opatření bude výkon správního vyhoštění ze strany stěžovatele respektován. A to zejména v souvislosti s dalšími okolnostmi, které z jednání, případně výpovědi, stěžovatele vyplynuly. Stěžovatel pobýval na území ČR nelegálně dva a půl roku a za tu dobu se žádným způsobem nepokusil svůj pobyt zlegalizovat. Z tohoto jednání stěžovatele je zřejmá neúcta k právním pravidlům České republiky a lze si tak klást otázku, proč by měl stěžovatel s dodržováním práva a rozhodnutí správních orgánů začít právě nyní. Padělaný rumunský pas si navíc opatřil s úmyslem vyhnout se návratu na Ukrajinu, lze se tedy domnívat, že by se různými prostředky mohl snažit vyhnout se návratu do vlasti i nyní. Tyto úvahy podobně rozvedl i žalovaný ve svém rozhodnutí na straně 5 a 6.

[25] Ačkoliv stěžovatel správně namítá, že smyslem a účelem zvláštních opatření je minimalizace omezování osobní svobody cizinců v případě realizace vyhoštění, neznamená to, že by k omezení osobní svobody nemohlo dojít nikdy. Pokud uplatnění zvláštních opatření není dostatečně účinné a svůj názor dostatečně odůvodní, je při splnění podmínek daných v § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců možné přistoupit k zajištění cizince, aby mohlo být vykonáno rozhodnutí o správním vyhoštění. (srov. stěžovatelem zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č.j. 1 Azs 132/2011 – 51).

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Nejvyšší správní soud proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[27] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[28] Stěžovateli byl Městským soudem v Praze jako zástupce ustanoven advokát Mgr. Jindřich Lechovský. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. c) a d) citované vyhlášky náleží advokátovi odměna za dva úkony právní služby (podání kasační stížnosti a další porada ve věci přesahující jednu

hodinu) v částce 6.200 Kč, a podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů v částce 600 Kč a částka 1.428 Kč představující 21% DPH, jíž je advokát plátcem. Celková výše odměny ustanoveného zástupce proto činí 8.228 Kč, částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. října 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu